

Forord ved leder

I 2012 ble det i stadig økende grad klart at KILDEN har et luksusproblem: Tilfanget av god og spennende kjønnsforskning er så stort at forskningsjournalistene våre har problemer med å rekke over alt de gjerne skulle omtalt. Med tanke på den kritikken som er rettet mot feltet i senere år, tolker vi dette som et tegn på at kjønnsforskningsfeltet står sterkt også i motvind!

Det er ikke bare kjønnsforskning som opplever motvind. De siste par årene har vi sett antifeminsmen få en tydelig stemme i offentligheten. Det verste eksempelet på dette så vi i terrorangrepet i 2011. Anders Behring Breiviks negative syn på innvandring har fått mye – og viktig – omtale, men vi så at hans syn på kjønn og likestilling fikk mindre oppmerksomhet. Vi har derfor lagt vekt på å gi plass i vår nyhetsspalte til forskere som setter søkelys på hans antifeministiske prosjekt. Flere av disse nyhetssakene ble oversatt til engelsk.

Norges forskningsråds beslutning om ikke å opprette et nytt Kjønnsforskningsprogram når det gjeldende programmet er over i 2013, betyr ikke at man slutter å satse på norsk kjønnsforskning. I 2012 startet arbeidet med ny policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning som skal komme i 2013. KILDEN ønsker å bidra til gode betingelser for norsk kjønnsforskning, og er glade for at Forskningsrådet tar oss med i dette arbeidet. Vi har blant annet foretatt en gjennomgang av Forskningsrådets merking av kjønnsperspektiver i nåværende programplaner og prosjekter.

Gjennom oppdraget KILDEN har for Komité for kjønnsbalanse i forskning (Kif-komiteen) har vi opparbeidet oss bred kompetanse om likestillingsarbeid i forskningssektoren. Også denne kompetansen gjør Forskningsrådet bruk av. Det gjelder både i arbeidet med likestillingspolicyen, og i det nye BALANSE-programmet. BALANSE har som hovedmål å bedre kjønnsbalansen på seniornivå i norsk forskning gjennom ny kunnskap, læring og innovative tiltak.

I januar og februar avsluttet vi et hardt arbeid med en søknad om å opprette en EU-portal for likestilling i forskning, kalt GenderHub. Søknaden ble sendt inn til EUs 7. rammeprogram i Forskningsrådet navn, med KILDEN som koordinator. Vi ventet i spenning på resultatet. Og selv om vi ikke nådde helt til topps, er vi stolte over å ha kommet på andreplass blant søkerne. Dessuten lærte vi svært mye av å jobbe med prosjektsøknaden!

Maria Grönroos

KILDEN har et nasjonalt ansvar for å formidle norsk kjønnsforskning i inn- og utland. Dette gjøres gjennom en rekke ulike kanaler. Vi besvarer henvendelser, skriver nyhets saker om fersk forskning, informerer om nye publikasjoner, deltar på konferanser og i nettverk og er i samarbeid med Universitetsforlaget utgiver av Tidsskrift for kjønnsforskning. Vi er selvsagt også til stede på sosiale medier, og vi sender regelmessig ut nyhetsbrev på norsk og engelsk.

Samfunnskontakt

KILDEN får henvendelser fra forskere, skolelever og studenter, journalister, byråkrater, aktivister og andre brukere om ulike temaer innenfor kjønnsforskning. KILDENs nettsted og forskerdatabase er de viktigste verktøyene for å finne svar.

Nyhetstjenesten – forskning til folket

KILDENs nyhetsstoff bringer norsk kjønnsforskning ut til både kjønnsforskingsmiljøer og et bredere publikum. Vi sørger for varierte temaer og gjør stoffet friskt, underholdende og tilgjengelig. Vi presenterer aktuell forskning fra både etablerte og ferske forskere, og sørger for bred og grundig dekning av kjønnsforskingsnytt fra hele landet. Våre journalister setter seg godt inn i stoffet de dekker, og bruker journalistiske verktøy til å formidle effektivt og etterrettelig.

Som i tidligere år, sender vi ut nyhetsbrev annenhver uke. På Facebook blir leserne løpende oppdatert, ofte med daglige KILDEN-oppdateringer. Fra mai 2012 var vi også å finne på twitter.

Ti utvalgte nyhets saker fra 2012:

1. Med Odin for Europa

Anders Behring Breivik kalte massakrepistolen sin «Mjølner» og hevder selv at han er «odinist». Nypaganisme blir vanligvis forbundet med New Age og venstresida, men også på den ekstreme høyresida brukes førkristen religion til å bygge alternativ makt, ifølge professor i teologi ved Universitetet i Oslo, Jone Salomonsen. Ved siden av blant annet professor i religionshistorie ved Universitetet i Tromsø, Siv Ellen Kraft foreleste hun på seminar i regi av SKOK, Universitetet i Bergen.

2. Spiddet Hitler på hjemmebane

Virginia Woolf mente at kampen mot fascisme og despotiske patriarker måtte stå på hjemmebane, og med pennen som våpen. Forskeren Anka Ryall har publisert en monografi over den britiske forfatteren og feministen, og foreleste om dette på 8. mars-arrangement ved Universitetet i Tromsø.

3. Kvinnene inntar næringslivet

Den norske kvoteringsloven som påla en kvinneandel på minst 40 prosent i ASA-selskaper styrer vekk både begeistring og harme. Nå kopieres den i en rekke

europiske land. Det er ett av funnene fra prosjektet *Kjønnkvotering til ASA-selskapenes styrer – Demokrati og inklusjon* ved Institutt for samfunnsforskning i Oslo.

4. De usynlige barnesoldatene

I Kongo er 30-40 prosent av barnesoldatene jenter. De opplever mer sexmisbruk, større stigma og får sjeldnere hjelp enn guttesoldater. Til tross for dette får jentene langt mindre oppmerksomhet fra verdenssamfunnet. Det forteller Milfrid Tonheim, forsker ved Senter for Interkulturell Kommunikasjon (SIK) i Stavanger.

5. Fugler med PMS

Er pinjeskrika en pasifistisk fugleart, hvor hunnene av og til har PMS-utbrudd? Eller er hunnene på toppen av dominanshierarkiet i denne arten? Biologers forventninger om kjønnatferd påvirker tolkningen av forskningsresultater. Malin Ah-King er evolusjonsbiolog og kjønnsforsker tilknyttet Universitetet i Uppsala, Centrum för Genusvetenskap i Sverige.

6. Likestilling reduserer vold

Likestilling i familien reduserer faren for vold med to tredjedeler. Det viser ny europeisk forskning presentert av professor Øystein Gullvåg Holter på Den femte nordiske mannsforskningskonferansen i Oslo.

7. Tøff kjærlighet på landet

Samlivsbrudd er tøft. For folk i landbruket kan det være ekstra tøft. Der er det gjerne én soleklar vinner etter skilsmisseoppgjøret: gården. Det melder forskerne Marit S. Haugen og Gro Follo fra Norsk senter for bygdeforskning i Trondheim.

8. Privatlivets revolusjon

At du kan velge hvem du vil gifte deg med. At du har mulighet til å skille deg. At dere har delt omsorg for barna. Alt dette har kvinnebevegelsen vært med på å kjempe fram. Tone Hellesund er etnolog og ansatt ved Universitetsbiblioteket i Bergen, og var en av en rekke norske forskere i det EU-finansierte FEMCIT-prosjektet.

9. På sjekker'n med Jesus

På kristne ungdomsleirer kan det være høy bikinifaktor og mye sjekking – men ingenting må skje nedenfor beltestedet. Det kan man lese mer om i boka til forsker Irene Trysnes fra Universitetet i Agder.

10. Kvinnelige ledere vil ikke være beruset

Hvis sjefen din er en kvinne, kan det hende hun heller litt av rødvinen sin i en blomsterpotte under julebordet, melder stipendiat Kristin Buvik ved Statens institutt for rusmiddelforskning, SIRUS.

Internasjonalisering

Våre engelske nettsider gir utvalgte smakebiter av aktuell norsk kjønnsforskning for et internasjonalt publikum. Vi velger ofte temaer det er spesiell etterspørsel etter internasjonalt, som kjønnsbalanse i arbeidslivet og academia og norsk velferds- og familiepolitikk. Men vi bestreber oss også på bredde og variasjon. I 2012 kunne engelskspråklige lesere for eksempel lese om høyreekstremisters kvinnesyn, sexkjøpsloven, forskning på kvinners kroppsvæsker og vold i hjemmet.

De oversatte nyhetssakene publiseres også i webportalen Gender in Norway og den europeiske portalen AlphaGalileo, et nettsted som formidler forskningsnyheter til et internasjonalt publikum. I 2012 hadde artikkelen *Antidote to anti-feminism*, om synet på kvinner og likestilling blant høyreekstremer, flest treff av KILDENs nyheter (589 treff) på AlphaGalileo. Siden 2011 har vi også publisert de engelske sakene våre på nettstedet ScienceNordic.

KILDENs sider under menypunktet Internasjonalisering informerer om og inspirerer til internasjonalt forskersamarbeid.

I nyhetsspalten *Internasjonalt* kunne leserne i 2012 blant annet lese om EUs fokus på kjønn og likestilling i forskning og academia, om hvordan internasjonaliseringen og konkurransen i academia får konsekvenser for familieliv og om det norske studiesenteret tilknyttet Universitetet i York. I tillegg gir vi oppdatert informasjon om muligheter for internasjonalt samarbeid, finansiering og publisering.

Tidsskrift for kjønnsforskning

Tidsskrift for kjønnsforskning er en viktig arena for kjønnsforskningsfaglig utveksling. Her gir vi plass til nordiske tradisjoner og måter å tenke på, og det gis et nødvendig rom for begreps- og teoriutvikling på norsk. Tidsskriftet er tverrfaglig, tematisk variert og holder høy kvalitet.

Tidsskriftet veksler mellom åpne numre, og numre som vier seg til utvalgte aktuelle og viktige temaer. Det første nummeret i 2012 hadde estetikk som tema, og det andre var viet vitenskapshistorie. Årets siste utgave, nr. 3-4, var et åpent dobbeltnummer. Redaktører var Hilde Danielsen (Rokkansenteret) og Kari Jegerstedt (Universitetet i Bergen). Tidsskriftet utgis av Universitetsforlaget med støtte fra Norge forskningsråd.

Hvert år deler Tidsskriftet ut prisen Årets artikkel til en av fjorårets fagrefererte årtikkelforfattere. Vinneren denne gang ble Siri Øyslebø Sørensen, stipendiat ved Tverrfaglige kulturstudier ved NTNU.

Ressursbanken

Vårt største eksterne prosjekt er driften av nettstedet *Ressursbank for likestilling i forskning*. Oppdraget kommer fra Komité for kjønnsbalanse i forskning (Kif-komiteen). Ressursbanken er et bindeledd mellom Kif-komiteen og forskningssektoren, og her publiseres egne nyhetssaker, medieklipp, informasjon om rapporter og arrangementer, og mye mer.

I 2012 har det vært både kontinuitet og mye nytt. Artikkelseerie om seksuell trakassering, flere nyhetsklipp i *Mediespeilet*, flere publiserte saker på de engelske nettsidene og en egen blogg var blant høydepunktene dette året.

Aktiviteter – et utvalg

KILDEN har et nasjonalt ansvar for norsk kjønnsforskning, og deltakelse på konferanser og nettverk er viktig for å holde oversikt over hva som rører seg i miljøene landet rundt. Vi ønsker også å bringe strømninger fra verden utenfor Norge. Vi deltar derfor jevnlig på internasjonale konferanser, og er med i internasjonale nettverk.

I mai deltok KILDEN på den årlige konferansen til foreningen ATGENDER (The European Association for Gender Research, Education and Documentation) i Budapest, Ungarn. I løpet av disse dagene deltok vi også på møte i WINE – Women's Information Network Europe.

I august deltok KILDEN på 7th European Conference on Gender Equality in Higher Education i Bergen. Vi bidro også til programutviklingen for denne konferansen.

I september arrangerte KILDEN medietreningskurs på Kjønnsforskningsprogrammets programsamling.

Tett på Forskningsrådet

Som i tidligere år, har KILDEN i 2012 bistått Forskningsrådet med vår særskilte kompetanse i flere prosjekter og satsinger:

1. Vi har hatt et spesielt ansvar for å formidle nyheter fra forskningsprosjekter med midler fra Kjønnsforskningsprogrammet. Disse nyhetssakene blir parallellpublisert på programmets nettsider.
2. KILDEN fikk oppdraget med å kartlegge tiltak for Forskningsrådets BALANSE-satsing. Oppdraget fra Forskningsrådet var å kartlegge tiltak for å fremme kjønnsbalanse/likestilling/rekruttering av kvinner til
 - forskningsledelse (for eksempel prosjektledere og instituttledere)
 - overgangen fra midlertidig til fast stilling
 - rekruttering til toppstilling/seniorstilling.

Dokumentet *Likestillingstiltak i forskningssektoren. En kartlegging av BALANSE-relaterte initiativ for Forskningsrådet* kan lastes ned hos BALANSE-programmet:

http://www.forskningsradet.no/prognett-balanse/Sentrale_dokumenter/1253964606577

3. Forskningsrådet vil styrke kjønnsperspektiver i forskningen, og har opprettet en arbeidsgruppe med dette som formål. KILDEN deltar i gruppens arbeid og har i 2012-2013 bidratt til en kartlegging av kjønnsperspektiver i Forskningsrådets virkemidler. Vi har også kartlagt ulike europeiske tiltak for integrering av kjønnsperspektiver i forskning, og innhentet anbefalinger for Forskningsrådets strategi for slik integrering fra forskere og andre eksperter i og utenfor Norge. Denne rapporten ble skrevet i 2011, og offentliggjort i 2012.
4. *EU-søknad: GenderHub*
I februar 2012 sendte vi prosjektforslaget *GenderHub – a European internet portal to knowledge and action on gender and research* inn til EUs 7. rammeprogram. Søknaden ble sendt i Forskningsrådets navn og var resultat av et tett samarbeid med blant annet Forskningsrådets internasjonale stab. Søknaden endte på andreplass.

Vedlegg til KILDENs årsrapport 2012: Dokumentasjon

1. Nettstedet

I 2012 ble det produsert 81 nyhetssaker om kjønnsforskning, i hovedsak fra Norge, men også med innslag fra Norden og verden forøvrig (78 nyhetssaker i 2011). 51 artikler ble skrevet av KILDENs forskningsjournalister eller andre i staben. 27 artikler ble skrevet av frilansere, mens tre saker ble oversatt fra svensk (opprinnelig publisert på genus.se). Flertallet av forskningsnyhetene ble også lagt ut på nettstedet forskning.no.

KILDEN publiserte åtte artikler i spalten Internasjonalt (samme antall som i 2011). Her publiseres for eksempel intervjuer med norske forskere og studenter på utenlandsopphold eller utenlandske forskere og studenter på Norgesopphold.

Notert

Spalten Notert på forsiden av KILDENs nettsted inneholder notiser om kjønnsforskning og/eller kjønnsforskere i Norge og internasjonalt, i blant også likestillings- og andre relevante nyheter. Dette er stoff som KILDEN ikke dekker med egne artikler, men som er hentet fra andre nettsteder eller fra media (samt KILDENs nyhetsbrev, som også legges i Notert). I 2012 ble det lagt ut 139 notert-saker (samme antall som i 2011).

Nordkalender

Nordkalender er et samarbeid mellom sju enheter i fire land. KILDEN koordinerer arbeidet. I 2012 ble det lagt inn 197 arrangementer (210 arrangementer i 2011) av KILDEN. Det ble totalt publisert 842 arrangementer (775 i 2011). Kalenderen inneholder oversikt over Call for papers til konferanser. I 2012 ble det publisert 39 Call for papers i alt, 20 av disse av KILDEN (totalt 34 i 2011).

Publikasjoner

På hovedsiden i publikasjonsseksjonen presenteres nye og aktuelle publikasjoner innenfor kjønnsforskningsfeltet eller med relevans for feltet: nye numre av tidsskrifter, antologier, monografier, rapporter, tidsskriftsartikler med mer. (Norske doktoravhandlinger registreres for seg – se nedenfor.) Det legges inn publikasjoner på norsk, svensk, dansk og engelsk.

Hovedvekten av publikasjonene er på norsk eller er skrevet (eller redigert) av norske forskere. 181 publikasjoner ble omtalt i publikasjonsseksjonen i 2012 (176 i 2011).

Doktoravhandlinger

Oversikten dekker avhandlinger med kjønnsperspektiv avlagt ved institusjoner i Norge eller av norske forskere i utlandet. Målsettingen er en mest mulig heldekkende oversikt og avhandlinger registreres også retroaktivt. KILDEN følger institusjonenes oversikter over avlagte og kommende disputaser. Det er registrert 42 doktoravhandlinger i 2012 (36 i 2011). Per 31. desember 2012 er det totalt registrert 313 avhandlinger.

Engelskspråklige nettsider

Arbeidet med å oversette nyhetssaker fra norsk til engelsk fortsatte i samme omfang som foregående år. Til sammen ble det publisert 23 nyhetssaker på engelsk (24 i 2011). Det ble valgt ut saker med antatt interesse blant internasjonale brukere. Disse artiklene ble også formidlet gjennom webportalen Gender in Norway. (Les mer om <http://gender.no> nedenfor.)

Vi publiserer også de engelske nyhetssakene på to eksterne nettsteder: ScienceNordic og AlphaGalileo.

Vi publiserte 26 engelske nyheter på ScienceNordic i 2012 (noen av disse ble publisert på KILDEN i 2011, men ble lagt ut på SN i 2012). ScienceNordic er etablert av forskning.no og videnskab.dk og formidler forskningsnyheter på engelsk fra de nordiske landene.

I tillegg formidler KILDEN stort sett alle engelske nyhetssaker gjennom den europeiske portalen AlphaGalileo, et nettsted som formidler forskningsnyheter til et internasjonalt publikum.

I publikasjonsspalten på de engelskspråklige sidene presenterer KILDEN aktuelle publikasjoner på engelsk skrevet av eller redigert av nordiske forskere. 87 publikasjoner ble presentert i 2012 (90 i 2011).

2. Henvendelser, nyhetsbrev og nye sosiale medier

KILDEN får henvendelser fra forskere, studenter, journalister og andre brukere om ulike temaer innenfor kjønnsforskning. Forskerbasen og KILDENs nettsted er de viktigste verktøyene for å finne svar. I 2012 er det registrert 99 henvendelser i KILDENs arkiv (88 henvendelser i 2011).

KILDENs e-postbaserte nyhetsbrev

KILDENs nyhetsbrev er et supplement til nettstedet og blir sendt ut per e-post hver 14. dag.

Ved utgangen av 2012 hadde nyhetsbrevet totalt 1 745 abonnenter (1 746 abonnenter i 2011). Abonnementene er forskere, studenter, journalister, byråkrater og andre brukere og interesserte i Norge, Norden og noen andre land.

Nyhetsbrev på engelsk

Nyhetsbrev på engelsk, med lenker til nyhetssaker og nye publikasjoner, sendes ut på e-post hver sjettede uke i samarbeid med Gender in Norway og Ressursbankens engelske sider. Det ble sent ut seks nyhetsbrev, ett mindre enn i 2011.

Abonnementstallet fortsetter å øke. Ved utgangen av 2012 hadde nyhetsbrevet 242 abonnenter (202 ved utgangen av 2011) fra 50 forskjellige land (42 ved utgangen av 2011).

Facebook-gruppe

KILDEN har en side på Facebook, som ved utgangen av 2012 hadde 439 følgere (282 ved utgangen av 2011). Alle KILDENS nyhetssaker legges her, i tillegg til utvalgte boktips, arrangementstips og enkelte av nyhetene fra Ressursbank for likestilling i forskning. Mot slutten av året begynte vi også å legge ut viktige nyheter fra andre aktører på kjønnsforskningsfeltet.

KILDEN på Twitter: @kjonnsforskning

KILDEN opprettet en twitterkonto i mai 2012, og hadde ved utgangen av året 385 følgere. Alt som legges på Facebook legges nå også ut på Twitter; nyhetssaker, tips om publikasjoner og arrangementer. I tillegg retweeter vi relevante twittermeldinger fra andre aktører, og legger i hyppigere grad ut relevante nyhetssaker fra andre medier.

Både Twitter og Facebook representerer viktige kanaler for å nå ut med KILDENS nyhetssaker, etablere KILDEN som en kunnskapsbasert aktør i offentligheten, og dirigere trafikk tilbake til nettsiden vår.

3. Tidsskrift for kjønnsforskning

I 2012 ble det publisert 12 fagfellevurderte artikler, to bidrag under overskriften «Begrepet», tre essayer og seks bokmeldinger. I tillegg bidro Forening for kjønnsforskning i Norge med tre tekster til foreningens spalte.

Redaktører var Hilde Danielsen og Kari Jegerstedt. Tidsskriftet utgis av Universitetsforlaget med støtte fra Norge forskningsråd.

Årets artikkel

«Statsfeminismens møte med næringslivet. Bakgrunnen og gjennombruddet for kjønnskvolterering i bedriftsstyrer som politisk reform» av Siri Øyslebø Sørensen, stipendiat ved tverrfaglige kulturstudier ved NTNU, ble kåret til Årets artikkel i Tidsskrift for kjønnsforskning 2011.

Juryen besto av:

- Ellen Mortensen, professor ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning, Universitetet i Bergen
- Ulf Mellström, professor ved Institutionen för arbetsvetenskap, Luleå tekniska universitet
- Kristin Spilker, postdoktor, Institutt for tverrfaglige kulturstudier, NTNU

Abonnementstall

	Totalt	Betalende	Bytte- /gratisabonnenter	idunnlisens, antall nedlastninger	Enkeltkjøp idunn.no
2012	352	320	32	11 834	17
2011	422	376	46	11 422	11
2010	497	451	46	4683	34
2009	551	510	41	-	-

Av de betalende abonnentene i 2012 var 34 studenter, 179 privatpersoner og 108 institusjoner.

Det er rimelig å anta at nedgangen i abonnementstall i noen grad skyldes at stadig flere går over til idunnlisens (elektronisk abonnement) framfor papirabonnement. Vi kjenner til at universitets- og høgskolebibliotekene får pålegg om å redusere antall papirabonnement, og en stor del av oppsigelsene kommer herfra. Studenter har fri tilgang til idunn.no gjennom sine læresteder, noe som gjør at vi har færre studentabonnenter enn tidligere.

4. Eksterne prosjekt

KILDEN utfører eksternt finansierte oppdrag på feltet forskningsformidling og -dokumentasjon, blant annet for enkeltstående forskningsprosjekter og -program. Disse inngår i KILDENs målsetting om tjenesteyting, formidling og dokumentasjon av forskning med kjønnsperspektiv.

I 2012 var følgende prosjekt og oppdrag i KILDENs portefølje:

Ressursbank for likestilling i forskning

KILDEN har på oppdrag fra Komité for kjønnsbalanse i forskning bygd opp og drifter nettstedet *Ressursbank for likestilling i forskning*: <http://kifinfo.no/>. Ressursbanken er et bindeledd mellom Kif-komiteen og forskningssektoren, og her publiseres egne nyhetssaker, medieklipp, informasjon om rapporter og arrangementer, og mye mer.

I 2012 ble det produsert 46 nyhetssaker, blant disse en serie om seksuell trakassering i akademien. Vi startet også opp en blogg, hvor komiteemedlemmene kan kommunisere direkte med sektoren.

Rapporten *Styrk satsingen. Videreføring av Kif-komiteens arbeid etter 2013* ble utarbeidet av KILDEN på oppdrag fra Kif-komiteen. Rapporten ble publisert på Ressursbanken og det ble skrevet en nyhetssak om den.

I forbindelse med varsel om kutt i budsjettet for Kif-komiteen, bidro Ressursbanken med utforming og utsending av en pressemelding for komiteen i oktober 2012. Forslaget var et kutt på 300 000 kroner. I tillegg til pressemeldingen engasjerte Kif-komiteens leder seg, og Ressursbanken skrev nyhetssaker. Forslaget om kutt ble senere trukket tilbake med beskjed om at det var skjedd en inkurie.

Ressursbanken gjennomgikk også i 2012 UH-institusjonenes handlingsplaner for likestilling. Gjennomgangen viste noe forbedring fra året før, med 33 universiteter og høyskoler med operative planer og 13 som manglet operative planer.

Arbeidet med Ressursbanken vil styrkes og videreføres i 2013.

Gender in Norway

Nettportalen Gender in Norway (<http://gender.no>) gir en samlet og oppdatert oversikt over norsk offentlig likestillingsarbeid, relatert statistikk og kjønnsforskning i Norge rettet mot et internasjonalt publikum. Nettportalen er et samarbeidsprosjekt mellom flere departementer og andre offentlige enheter. Arbeidet er koordinert av KILDEN siden 2006.

Totalt lenket KILDEN opp 119 nyhetssaker i nettportalens nyhetsspalte i 2012 (124 i 2011).

orgbase.no

orgbase.no er en database over frivillige organisasjoner i Norge med kjønns- og likestillingsprofil og/eller engasjement for kjønns- og likestillingsspørsmål. KILDEN drifter databasen, som nå har 75 registrerte organisasjoner.

Forening for kjønnsforskning i Norge

KILDEN har utført enkelte sekretariatsoppgaver for Forening for kjønnsforskning i Norge siden 2002. Disse består hovedsakelig av økonomiarbeid, medlemsregister, oppdatering og utlegging av tekster på nettstedet <http://fokk.no>, utsending av informasjon og arkivering.

Nettsider for Nasjonal forskerskole

Nasjonalt fagråd for kjønnsforskning organiserer en nasjonal forskerskole i tverrvitenskapelig kjønnsforskning. KILDEN drifter sidene for forskerskolen.

DEMROK – PLUREQ – FFRR

KILDEN drifter nettstedene DEMROK – Demokrati, religionsfrihet og kvinners menneskerettigheter, PLUREQ, Gender equality, cultural diversity, religious pluralism: State policies and feminist interventions og FFRR, fra formelle til reelle rettigheter.

Stemmerettsjubileet 1913-2013

I forkant av stemmerettsjubileet har vi ønsket å oppdatere nettstedet stemmerett.no, som KILDEN lanserte i 2005. Vi fikk tildelt midler fra Fritt Ord, men andre søknader om midler ble ikke besvart i tide til at vi kunne begynne arbeidet i 2012. Vi håper å kunne gjøre dette i 2013.

Oppdrag for Forskningsrådet

Vi hadde i 2012 fire oppdrag fra Forskningsrådet i ved siden av grunnoppdraget:

1. Formidlingstjenester for forskningsprogrammet Kjønnforskning

KILDEN formidlet i 2012 aktuelt fra forskningsprogrammet Kjønnforskning. Nyhetssakene ble publisert både hos KILDEN og på programmets egen hjemmeside. I tillegg ble de formidlet gjennom nyhetsbrev, publisering på forskning.no og i ett tilfelle oversatt til engelsk og publisert i KILDENs engelskspråklige formidlingskanaler.

Ragnhild Fjellro deltok på programmets seminar *Likestillingsdiskurser i de nordiske land: Et komparativt perspektiv* i Oslo 29.-30. mai. Maria Grönroos og Ragnhild Fjellro deltok på programsamling på Sola Strand hotell i Stavanger 13.-14. september. Her arrangerte Fjellro i samarbeid med seniorrådgiver Atle Hommersand fra kommunikasjonsbyrået Nucleus et kurs i mediehåndtering. Kurset var spesielt utviklet for kjønnforskere som deltok.

Maria Grönroos og Anita Haslie har deltatt i programkomiteen for Kjønnforskningsprogrammets avslutningskonferanse, som vil bli arrangert 19. april 2013.

2. Kjønnbalanse i toppstillinger og forskningsledelse (BALANSE)

KILDEN bidro med journalistoppdrag for kunnskapsprosjektet BALANSE i 2012. Ragnhild Fjellro deltok på strategi- og planleggingsmøter. Kristin Aukland skrev rapporten *Likestillingstiltak i forskningssektoren. En kartlegging av BALANSE-relaterte initiativ for Forskningsrådet* i april 2012.

3. Kjønnsperspektiver i Forskningsrådet

Forskningsrådet vil styrke kjønnsperspektiver i forskningen, og har opprettet en arbeidsgruppe med dette som formål. KILDEN deltar i gruppens arbeid og har i 2012-2013 bidratt til en kartlegging av kjønnsperspektiver i Forskningsrådets virkemidler.

Kartleggingen tar for seg kjønnsperspektiver i Forskningsrådets tematiske programmer og sammenhengen med prosjektmerkinger i programmene. Gjennomgangen skal gi et grunnlag for Forskningsrådets videre arbeid når det gjelder å bedre kunnskapsgrunnlaget, øke kvaliteten i administrative rutiner og heve kompetansen på området.

Arbeidsgruppen har operasjonalisert oppgaven til å gi en oversikt over

- forekomst av kjønnsperspektiver i programplaner og tilsvarende plandokumenter og
- merking av kjønnsperspektiver i prosjektporteføljene.

Kartleggingen av plandokumentene baserer seg på søk av relevante ord og begreper i programplaner og tilsvarende styringsdokumenter der programplan mangler. Det er tatt utgangspunkt i den informasjonen som var tilgjengelig på programnettsidene i november 2012.

Basert på denne kartleggingen vil arbeidsgruppen våren 2013 komme med anbefalinger for å styrke kjønnsperspektiver i forskningen.

4. EU-søknad: GenderHub

I 2011 fikk KILDEN tilsagn om prosjektetableringsstøtte fra Forskningsrådet for å levere et konkurransedyktig prosjektforslag i til EU-utlysningen «Creating a transnational community of practitioners (Internet Portal)» hvor KILDEN ønsket å være koordinator. KILDEN fikk også støtte fra Kif-komiteen til søknadsskrivingen.

I februar 2012 ble prosjektforslaget *GenderHub – a European internet portal to knowledge and action on gender and research* sent inn til EUs 7. rammeprogram. Søknaden ble sendt i Forskningsrådets navn og var resultat av et tett samarbeid med blant annet Forskningsrådets internasjonale stab. Deler av søknaden ble skrevet av våre europeiske partnere: Institute of Sociology of the Academy of Sciences of the Czech Republic, UK Resource Centre for Women in Science (UKRC), Engineering and Technology og Assemblea Delle Donne Per Lo Sviluppo E La Lotta All'esclusione Sociale (ASDO).

Søknaden endte på andreplass.

5. Styre og stab – kompetanse og deltakelse

Styret

Styret er oppnevnt for perioden 2010–2013 og har følgende sammensetning:

Leder og nestleder

- Anne-Jorunn Berg, professor, Universitetet i Nordland, leder (1. periode)
- May-Len Skilbrei, instituttsjef, FAFO, Oslo, nestleder (2. periode)

Medlemmer

- Claus Jervell, seniorrådgiver, Likestillings- og diskrimineringsombudet (1. periode)
- Hans Wiggo Kristiansen, seniorrådgiver, LHBT-senteret, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (1. periode)
- Jørgen Moland, informasjonsleder (i permisjon), Institutt for samfunnsforskning (2. periode)

Varamedlemmer

- Jan Petter Hansen, professor, Universitetet i Bergen (1. periode)
- Mona Holm, konservator/museumspedagog, Kvinnemuseet i Kongsvinger (1. periode)
- Stine Helena Bang Svendsen, stipendiat, NTNU (1. periode)

Det ble avholdt tre styremøter i 2012: 10. februar, 18. juni og 17. desember.

Følgende observatører har deltatt:

- Lise Christensen, Forskningsrådet og Toril Enger, KILDEN, 10. februar
- Lise Christensen, Forskningsrådet og Heidi E. Sandnes, KILDEN, 18. juni

- Lise Christensen, Forskningsrådet og Anita Haslie (fast representant for ansatte fra dette møtet) 17. desember

Stab

KILDEN har seks faste stillinger. To av disse er finansiert over prosjektmidler. Totalt har det vært 6,9 årsverk knyttet til virksomheten i 2012 (8,06 årsverk i 2011) inkludert redaktører.

Faste stillinger

- Direktør: Maria Grönroos
- Førstekonsulent, redaksjonssekretær for Tidsskrift for kjønnsforskning og administrative oppgaver: Toril Enger
- Internasjonal rådgiver: Anita Haslie (i permisjon til 1. november)
- Rådgiver med ansvar for driften av Ressursbank for likestilling i forskning: Kristin Aukland
- Rådgiver/forskningsjournalist med ansvar for nettutvikling: Heidi Elisabeth Sandnes
- Rådgiver/forskningsjournalist med ansvar for nyhetsspalter og frilansere: Kristin Engh Førde (til 29. februar), Ragnhild Fjellro (1. mai-31. oktober), Anita Haslie (fra 1. november).

Prosjektansatte, vikariat og redaktører

- Deltidsansatte på timebasis: Elisabeth Hafstad (til 31. juli.), Ragnhild Fjellro (til 1. mai), Beate Sletvold Øistad (fra 1. mars).
- Redaktører for Tidsskrift for kjønnsforskning, årgang 2012: Hilde Danielsen, 20 % stilling og Kari Jegerstedt, 20 % stilling.
- Vikar for internasjonal rådgiver: Anne Winsnes Rødland (i permisjon fra oktober 2012). Fra medio august: Rannveig Svendby.

Praktikanter

- Elise Guzda, kanadisk «intern» som ønsket arbeidserfaring i Norge var hos oss et par måneder på høsten.
- Ingrid Wreden Kåss, praktikant fra NAV fra 5. november.
- Tonje Eriksen Kvalvik og Anita Gulbrandsen: bibliotekarpraktikanter fra utdanninga i bibliotek- og informasjonsvitenskap, Høgskolen i Oslo

Frilansere

- Beate Sletvold Øistad: 2 nyhetssaker (som frilanser, ansatt deler av året)
- Charlotte Myrbråten: 2 nyhetssaker
- Erik Martiniussen: 3 nyhetssaker
- Ida Irene Bergstrøm: 3 nyhetssaker
- Janne Bromseth: 1 nyhetssak
- Linn Stalsberg: 1 nyhetssak

- Ragnhild Fjellro: 4 nyhetssaker (som frilanser, ansatt deler av året)
- Rannveig Svendby: 7 nyhetssaker (som frilanser, ansatt deler av året)
- Siri Lindstad: 4 nyhetssaker

Oversatt fra svensk

- Charlie Olofsson: 1 nyhetssak
- Lena Andersson: 1 nyhetssak
- Torbjörn Bergström: 1 nyhetssak

Et utvalg av stabens deltakelse i sentrale nettverk, råd og utvalg

KILDEN deltar i ulike nettverk, råd og utvalg. I 2012 deltok staben blant annet på følgende:

- Vårseminaret til foreningen ATGENDER (The European Association for Gender Research, Education and Documentation) 17.- 20.mai i Budapest. Maria Grönroos, Heidi Elisabeth Sandnes og Anne Winsnes Rødland deltok.
- Møte i nettverket WINE (et europeisk samarbeid mellom biblioteks-, arkiv- og informasjonsheter innenfor kjønnsforskning og likestillingsspørsmål) 17. mai i Budapest. Maria Grönroos og Anne Winsnes Rødland deltok.
- Referansegruppe for Stemmerettsjubileet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Maria Grönroos er medlem.
- 7th European Conference on Gender Equality in Higher Education, konferanse i Bergen 29.-31. august. Maria Grönroos og Marte Ryste (innleid) deltok i programplanlegging. Maria Grönroos, Heidi Elisabeth Sandnes og Kristin Aukland deltok på konferansen.
- Møte i NING-nettverket (nordisk nettverk for informasjonssentra for kjønnsforskning/likestilling) i Göteborg 3.-4 mai, og i København 4.-5. oktober. Anne Winsnes Rødland og Ragnhild Fjellro deltok i Göteborg, Heidi Elisabeth Sandnes og Maria Grönroos i København.
- Nasjonalt kontaktmøte for kvinne- og kjønnsforskning 18. oktober i Tromsø. KILDEN arrangerte i samarbeid med FOKK. Maria Grönroos deltok.
- Nasjonalt fagråd for kjønnsforskning 19. oktober 2012 i Tromsø. KILDEN er observatør. Maria Grönroos deltok.
- Konferansen «European Gender Summit» 29.-30. november i Brussel, Belgia. Maria Grönroos deltok.
- Møte i Ressursgruppa for Kvinnemuseet på Kongsvinger 20. august. Heidi Elisabeth Sandnes er medlem i gruppa og deltok på møtet.
- Møter i Komité for kjønnsbalanse i forskning. KILDEN/Ressursbanken er observatør. Maria Grönroos deltok 1.-2. november i Narvik og Harstad, 28. august i Bergen, 2.-4. mai i Tromsø, 1.-2. mars i Oslo og 31. januar i Oslo.
- To møter i LUN-nettverket (likestillingsrådgiverne ved universitetene i Norge): I Oslo 7.-8. mai og i Trondheim 22.-23. oktober. Ressursbanken er observatør i nettverket, ved Kristin Aukland.

- Styremøter ved Senter for tverrfaglig kjønnsforskning, Universitetet i Oslo. Maria Grönroos var hovedrepresentant i perioden 2008–2012. Heidi Elisabeth Sandnes var vararepresentant i 2012. Maria deltok 18. september og 5. desember, Heidi deltok 15. februar og 12. juni.
- Maria Grönroos er medlem av styret for WINE, et europeisk samarbeid mellom biblioteks-, arkiv- og informasjonsheter innenfor kjønnsforskning og likestillingsspørsmål.

Kompetanseheving

- Anita Haslie deltok på kurs for forskningsjournalister i regi av forskning.no (Fra forskning til forside) 13.-14. november.

Målføre

Som statlig organer KILDEN underlagt regelen om at ingen av målformene blir representert med mindre enn 25 prosent.

KILDENs forskningsjournalister og frilansere får velge det målføret de føler seg mest vel med. Når vi intervjuer en forsker som har publisert på nynorsk, tilstreber vi allikevel å skrive nyhetsaken på samme målføre. Åtte av 81 nyhetsaker ble skrevet på nynorsk i 2012. Ved stillingsutlysninger gjøres søkeskjema tilgjengelig på begge målfører, og en del dokumenter publiseres på nynorsk. Skriftlige henvendelser besvares på det målføret de stilles i.

Vi har ikke klart å oppfylle målet om 25 prosent nynorsk på KILDENs nettsider.

Etikk og ressursbruk, likestilling, mangfold og HMS-arbeid

KILDEN har et mål om en etisk og ressursmessig holdbar virksomhet. Blant annet oppfordres alle til å vurdere miljøaspektet ved valg av transportmiddel på jobbreiser. KILDENs policy om etiske gaver i forbindelse med markeringer og julehilsener er videreført. Vår julehilsen i 2012 var en støtte til Norsk Folkehjelps nødhjelpspakke for syriske flyktninger.

Alle ansatte i KILDEN er kvinner. KILDEN ønsker mer mangfold i staben i forhold til kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne. Ved ansettelser ønsker KILDEN å innkalle søkere til intervju som representerer det mangfold vi etterstreber. I utlysninger nevnes også eksplisitt hvem vi ønsker som søkere for å bidra til mangfold. Vi lyste ut to stillinger i 2012. Vi fikk søkere av begge kjønn til disse to stillingene, og både kvinner og menn ble innkalt til intervju. Begge tilsettingsprosessene endte med at en kvinne ble tilsatt.

Verneombud: Kristin Engh Førde fram til 29. februar. Deretter Kristin Aukland ut året.

Sykefraværet i 2012 har vært 3,87 %.